

Ο κόσμος του ελληνικού χορού.

Αθήνα, Πολύτυπο, 1985, 244 σελ.

Πρόκειται κυρίως για ένα χρηστικό βιβλίο, ένα εγχειρίδιο που απευθύνεται σε όποιον θέλει να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον ελληνικό παραδοσιακό χορό και τις διάφορες εκδηλώσεις που συνδέονται με αυτόν στην παραδοσιακή και στην σημερινή κοινωνία. Το πρώτο μέρος αρχίζει με την διασαφήνιση ορισμένων βασικών εννοιών, όπως:

- Την διάκριση ανάμεσα σε παραδοσιακό και φολκλορικό χορό.
- Την διάκριση ανάμεσα στην έννοια του χορού στην σημερινή και σ' εκείνη στην παραδοσιακή κοινωνία.
- Την διάκριση ανάμεσα στην κινησιακή και στην κοινωνική αντιμετώπιση του χορού.

Ακολουθεί ένα κεφάλαιο για την ιστορία του χορού στην Ελλάδα, με τις αντίστοιχες περιόδους: αρχαία, ρωμαϊκή και βυζαντινή, τουρκοκρατία, μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα οπότε οι εκδηλώσεις του παραδοσιακού τρόπου ζωής αρχίζουν να παραμερίζονται και να εκλείπουν. Στο κεφάλαιο "Χορευτικές περιστάσεις" περιγράφονται συνοπτικά οι κοινωνικές εκδηλώσεις όπου εμφανίζεται χορός: πανηγύρια και δημόσιες γιορτές, γάμοι και οικογενειακά γλέντια, καφεενία, Απόκριες, Πάσχα. Στην κάθε περίπτωση ο σκοπός είναι να φανεί με ποιό τρόπο ο χορός εντάσσεται λειτουργικά μέσα στην διαδικασία, άλλοτε σαν απαραίτητο συστατικό στοιχείο και άλλοτε δυνητικά.

Παρουσιάζονται κατόπιν τα στοιχεία που περιβάλλουν τον παραδοσιακό χορό και συνεργάζονται με την κίνηση του χορευτή για να δώσουν το συνολικό αποτέλεσμα που ονομάζουμε χορό: η φορεσιά, η μουσική, οι οργανοπαίχτες και τα μουσικά όργανα.

Το περισσότερο θεωρητικό κομμάτι είναι το επόμενο, που τιτλοφορείται "Η μελέτη του χορού". Εκεί παρουσιάζονται οι βασικές κατευθύνσεις που πρέπει να πάρει η εθνογραφική έρευνα του χορού, για την οποία προσφέρεται ιδιαίτερα η Ελλάδα. Τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της επιστημονικής αντιμετώπισης του χορού και οι λόγοι για τους οποίους μια τέτοια αντιμετώπιση δεν είχε παρουσιαστεί μέχρι τότε.

Στη συνέχεια προτείνεται μια μεθοδολογία της έρευνας του χορού, με αναλυτική περιγραφή των φάσεων: προετοιμασία (βιβλιογραφική έρευνα, καθορισμός του πληθυσμού, πρώτη αποτύπωση του χώρου), συνεντεύξεις (ενδεικτικό ερωτηματολόγιο για τον ερευνητή, και όχι για τον πληροφοριοδότη), αποτύπωση των χορών (εκμάθηση, εικονογράφηση, σημειογραφία), και τελικά η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης.

Στο δεύτερο μέρος παρατίθενται οι καταγραφές που έγιναν από τον συγγραφέα (για πρώτη φορά στην Ελλάδα) των πηγών οι οποίες είναι απαραίτητες για τον κάθε ερευνητή: πανηγύρια, χορευτικά κέντρα, παραστάσεις, μαθήματα χορού, χορευτικά συγκροτήματα, λαογραφικά μουσεία, εργαστήρια φορεσιών, κατασκευαστές μουσικών οργάνων, καφενεία μουσικών, δισκογραφία και βιβλιογραφία.